

Fortid og Nutid

Marts 1996 . hefte 1 . side 1-94

Tidsskrift for kulturhistorie og lokalhistorie
Udgivet af Dansk historisk Fællesråd

Indhold

Sebastian Olden-Jørgensen: Statsceremoniel, hofkultur og politisk magt i overgangen fra adelsvælde til enevælde – 1536 til 1746 ...	3	Jørgen H. Barfod: Flådens fødsel (Tommy P. Christensen)	85
Harald Winge: Norsk lokalhistorie mot tusenårsskiftet	21	Jørgen H. Barfod: Christian 3.s flåde. Den danske flådes historie, 1533-1588 (Tommy P. Christensen)	85
Paul G. Ørberg: Aarhus-bispens private kirkebogsreform. En studie i kirkelig administration omkring 1812	38	Ole Mortensøn: Renæssancens fartøjer – sejlads og søfart i Danmark 1550-1650 (Tommy P. Christensen)	86
Lisbet Lund Nielsen: Kongelig hesteavl i Danmark før og efter enevælden	49	Bjørn Poulsen og Inger Biehl Hansen: Med egen hånd. Optegnelser fra Fladsten og Ørsted 1592-1809 (Jørgen Mikkelsen)	87
Debat		Bent Jørgensen: Elsmark-dagbogen 1748-1835 (Jørgen Mikkelsen)	87
Ole Degn: Penge er vel penge værd – men ikke altid. Prisudviklingen i årene 1602-1625	75	Arne Gammelgaard: Adel og almue (Peter Henningsen)	89
Ole Bay: Annales-traditionens krav om syntese. Kommentar til Kirsten Kvist Hansen	78	Holger Rasmussen: Fra sengehalm til silkelagen (Hans Bjørn)	90
Anmeldelser		Keld Dalsgaard Larsen og Kurt Balle Jensen: Michael Drewsen (Frank Allan Rasmussen)	91
Claus Bjørn, Per Grau Møller og Erland Porsmose, red.: Marginaljorder i fortid, nutid og fremtid (Thorikild Kjærgaard) .	82	Keld Dalsgaard Larsen og Kurt Balle Jensen: Silkeborgs rødde. Fortællinger og billeder fra Smedebakken og det gamle Silkeborg (Frank Allan Rasmussen) ..	91
Kolbjørn Skaare: Norges Mynthistorie. Mynter og udmyntning i 1000 år. Pengesedler i 300 år. Numismatikk i Norge (Keld Grønder-Hansen)	83	Christian Jacobsen: Til lands, til vands og i luften... Transport og kommunikation på Viborgegnen (Steen M. Ousager)	92
Anna Tranberg og Harald Winge, red.: Kvinnekår i det gamle samfunn ca. 1500-1850 (Charlotte S.H. Jensen)	84	Henning Thalund: I kuling og magsvejr (Erik Gøbel)	93
		Erik Thostrup Jacobsen, udg.: ... Gør Jer Pligt – gør Jert Værk. John Christmas Møllers dagbøger 1941-45 (Henning Poulsen)	94

Forsiden: Chr. Dalsgaard: En barselskone indledes i kirken. Foto Hans Petersen, Statens Museum for Kunst. Se Paul G. Ørbergs artikel i dette nummer.

Indhold

Kim Furdal: Det kommunale vejvæsen i Haderslev amt	97	»Skiønne Efterretninger«. Provst Bøghs Beskrivelse af Kerteminde og Bjerge Herred 1770. Red. Birgit Bjerre Jensen (Peter Korsgaard).....	161
Erik Helmer Pedersen: Danske husmænd i den politisk korrekte Danmarkshistorie	129	Peder Hansen Resen: Atlas Danicus, Vestsjællands købstæder, udg. Henrik Hertig (Jørgen Mikkelsen).....	162
Debat		Landgraf Carl von Hessen 1744-1836. Statthalter in den Herzogtümern Schleswig und Holstein (Hans Kargaard Thomsen).....	163
Birgit Løgstrup: Giesegaard midt i verden.....	150	Preben Etwil: Teknologi og innovation i det landbrugsindustrielle kompleks 1900-1940 (Frank Allan Rasmussen).....	164
Anmeldelser		Gitte Kjær: Livet på kirkegården (Bodil Møller Knudsen)	165
Niels Petersen og Helle Blomquist: Sundhed * Byråkrati * Politik (Gerda Bonderup)	157	Per Boje og Hans Chr. Johansen: En Iværksætter: Historien om Mads Clausen og Danfoss (Frank Allan Rasmussen).....	166
Poul Erik Pedersen: Signaler til søs. Flagsignaler i den danske orlogsflåde i perioden 1720-1800 (Erik Gøbel).....	158	Meddelelser	
Harald Jørgensen. Fra Christiansborg til Amalienborg. En begivenhedsrig periode i dansk hofforvaltnings historie 1784-1808 (Sebastian Olden-Jørgensen).....	158	DHF's repræsentantskabsmøde den 14. september 1996	168
Ingeborg Christmas-Møller og Gorm Bruun Hansen (red.): Himmelev sogns historie (Peter Korsgaard).....	160	DHF's regnskab 1995.....	173
		DHF's budget 1996.....	177

Forsiden: Det sociale budskab i H.A. Brendekildes maleri »Udslidt« fra 1889 er ikke til at tage fejl af. Foto Fyns Stifts Kunstmuseum. Se Erik Helmer Pedersens artikel i dette nummer. (Øverst t.v.: Chr. Dalsgaard: En barselskone indledes i kirken. Foto Hans Petersen, Statens Museum for Kunst. Se hefte 1).

Indhold

Lars M. Banke: Beskyttelse af kulturværdier i Danmark.....	181
John T. Lauridsen: »Sprællemanden« – dansk nazisme i karikatur	215
Bo Fritzboeger: Landskabshistorie, økologi og kildekritik.....	254

Forsiden: »Frk. Ministerium: Kære fritzemand«. Raketten 1943. Se John T. Lauridsens artikel i dette nummer. (Øverst t.v.: Chr. Dalsgaard. En barselskone indledes i kirken. Foto: Hans Petersen, Statens Museum for Kunst. Se hefte 1. – Øverst t.h.: H.A. Brendekildes maleri »Udslidt« fra 1889. Foto: Fyns Stifts Kunstmuseum. Se hefte 2).

Indhold

Carsten Madsen: Historisk erkendelse i den postmoderne erfaring	273
Karsten Skjold Petersen: DDT-sagen på Tøjhusmuseet	293
Helga Mohr: Steder, hvor der leves og strides...Om forholdet mellem kulturhistorie og lokalhistorie i første halvdel af dette århundrede	303
Poul Verner Christiansen m.fl.: Ristrup – en østjysk herregård (Jens Villiam Jensen).....	325
Inger-Lise Kolstrup: Magi & Kunst (Else Roesdahl)	326
Danske præsters indberetninger til Oldsagskommissionen af 1807. Red. af Christian Adamsen og Vivi Jensen. Bd. 1 Vest- og Sydjylland; Bd. 2: Nord- og Østjylland (Thomas W. Lassen)	327

Debat

Sidsel Eriksen: Om koleraens utilsigtede virkninger	315
---	-----

Anmeldelser

Peter Dragsbo og Harriet Merete Hansen: Middelfart – fra færgeby til broby. Middelfartshistorie 1200-1940 (Jørgen Mikkelsen)	319
Ole Hyldtoft: Teknologiske forandringer i dansk industri 1870-1896 Dansk Industri efter 1870 bd. 4 (Frank Allan Rasmussen)	321
Anna Tranberg og Knut Sprauten, red.: Norsk bondeøkonomi 1650-1850 (Jørgen Mikkelsen)..	322
Bjørn Westerbeck Dahl: Vor kongelige Fæstning Nyborg (Hans Christian Bjerg)	324

Notitser

Det Kongelige Biblioteks Håndskriftsafdeling. Erhvervelser 1924-1987. Vejledning i benyttelse 1-2	331
Erhvervsarkivets Arkivoversigter 3. Arkiver fra finans-, forsikrings- og servicevirksomheder, erhvervsorganisationer m.v.	331
Kommunearkiver. Hasle. Arkivregistratur.	332
Lars Henningsen: Ejendomshistorie i Sønderjylland. En arkivvejledning	332

Meddelelser

Komiteen til uddeling af Christian Paulsen-prisen.....	333
Call for Papers. 1998 IFRWH/FIRHF CONFERENCE.....	334

Forsiden: Constantin Hansen: *Et selskab af danske Kunstnere i Rom, 1837*. Det kunne måske også have været historikere! Foto: Hans Petersen. Statens Museum for Kunst. Se Carsten Madsens artikel i dette nummer. (Øverst t.v.: Chr. Dalsgaard: En barselskone indledes i kirken. Foto Hans Petersen, Statens Museum for Kunst. Se hefte 1 – Øverst t.h. : H.A. Brendekildes maleri »Udslidt« fra 1889. Foto Fyns Stifts Kunstmuseum. Se hefte 2 – Nederst t.v.: »Frk. Ministerium: Kære fritzemand«. Raketten 1943. Se hefte 3).